

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.)

stwierdzam nieważność

§ 3. pkt 1 we fragmencie: „po przedstawieniu dowodów opłaty za usługę” uchwały Nr XL/373/18 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków i przyznawania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat oraz trybu ich pobierania.

Uzasadnienie

Na sesji dnia 22 marca 2018 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 ze zm.) i art. 17 ust. 1 pkt 11, art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.), Rada Miejska w Bierutowie podjęła uchwałę Nr XL/373/18 w sprawie szczegółowych warunków i przyznawania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat oraz trybu ich pobierania, zwaną dalej „uchwałą”.

Przedmiotowa uchwała została przesłana pismem Przewodniczącej Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 26 marca 2018 r. znak OR.0004.26.2018.MR i wpłynęła do Organu Nadzoru dnia 27 marca 2018 r.

W toku badania legalności uchwały Organ Nadzoru stwierdził podjęcie § 3 pkt 1 we fragmencie: „po przedstawieniu dowodów opłaty za usługę” z istotnym naruszeniem art. 75 i art. 220 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.), polegającym na dokonaniu nieuprawnionej reglamentacji środków dowodowych.

Podjmując przedmiotową uchwałę Rada Miejska działała na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, zawierającego upoważnienie do określenia w drodze uchwały rady gminy szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

W § 3 pkt 1 uchwały postanowiono: *„W uzasadnionych przypadkach na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela, Usługobiorca może zostać częściowo lub całkowicie zwolniony z ponoszenia opłat ze względu na: 1) korzystanie, z co najmniej dwóch rodzajów usług, po przedstawieniu dowodów opłaty za usługę”.*

W kwestionowanym fragmencie punktu 1 § 3 uchwały dokonano nieuprawnionej reglamentacji środków dowodowych mających wykazać okoliczność: korzystania, z co najmniej dwóch rodzajów usług, jako przesłanki całkowitego lub częściowego zwolnienia od opłat za usługi opiekuńcze, ograniczając możliwość udowodnienia tej przesłanki jedynie za pomocą dowodu w postaci opłaty za usługę. Z uwagi na fakt, że przyznawanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej następuje w formie decyzji (art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej), to również czynności podejmowane w postępowaniu prowadzącym do jej wydania muszą być zgodne z przepisami regulującymi procedurę administracyjną, w tym w zakresie dopuszczalnych środków dowodowych mających potwierdzić istnienie albo nieistnienie okoliczności warunkujących wydanie decyzji o określonej treści. W zakresie rodzajów dowodów stanowi art. 75 Kodeksu postępowania administracyjnego: *„§ 1. Jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania*

świadków, opinie biegłych oraz oględziny. § 2. Jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia właściwego organu administracji, organ administracji publicznej odbiera od strony, na jej wniosek, oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania. Przepis art. 83 § 3 stosuje się odpowiednio. Ponadto, zgodnie z art. 220 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli znane są one organowi z urzędu; możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie: posiadanych przez niego ewidencji, rejestrów lub innych danych, rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których organ ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wymiany informacji z innym podmiotem publicznym na zasadach określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, przedstawionych przez zainteresowanego do wglądu dokumentów urzędowych (dowodu osobistego, dowodów rejestracyjnych i innych) (§ 1). Organ administracji publicznej żądający od strony lub innego uczestnika postępowania zaświadczenia albo oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego jest obowiązany wskazać przepis prawa wymagający urzędowego potwierdzenia tych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia albo oświadczenia (§ 2).

W świetle powyższego należy stwierdzić, że choć nie budzi zastrzeżeń Organu Nadzoru sam obowiązek udowodnienia określonej okoliczności będącej przesłanką zwolnienia od opłat za usługi, jednak z uwagi na sposób ujęcia tego obowiązku w uchwale, należy stwierdzić, że § 3 pkt 1 we fragmencie: „po przedstawieniu dowodów opłaty za usługę” narusza prawo w sposób istotny. Wskazany przepis wiąże bowiem fakt spełnienia zawartego w nim wymogu z dysponowaniem określonym w uchwale konkretnym rodzajem dowodu uzasadniającym zaistnienie okoliczności uprawniającej do zwolnienia z opłaty. Na mocy tego przepisu jedynym dowodem potwierdzającym korzystanie z co najmniej dwóch rodzajów usług będzie dowód potwierdzający wniesienie opłaty za takie usługi, podczas gdy procedura administracyjna przewiduje szerszy zakres środków dowodowych mogących potwierdzić zaistnienie przesłanki określonej przez Radę np. zeznania świadków. Z kolei o spełnieniu określonych wymagań do uzyskania zwolnienia z opłat za usługi opiekuńcze będzie decydował z zasady Burmistrz w toku prowadzonego przez siebie postępowania administracyjnego.

Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 31 października 2012 r. (sygn. akt IV SA/Wr 457/12): „*Odnosnie wprowadzonego w uchwale wymogu dołączenia do wniosku dokumentów potwierdzających okoliczności w nim wymienione należy zgodzić się z Wojewodą, że dokument jest tylko jednym ze środków dowodowych, przewidzianym w kodeksie postępowania administracyjnego. System środków dowodowych jest otwarty, jako dowód należy dopuścić wszystko, czego tylko prawo nie zabrania. Przez pojęcie środka dowodowego należy rozumieć wszelkie źródła prawdziwych informacji umożliwiających dowodzenie.*”.

Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Paweł Hreniak